

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
412-16/21
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел. бр. 8041 датум: 24.03.2021. год.

НАЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗАМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ
МОНИТОРИНГ УСТАНОВА У КОЈИМА СЕ НАЛАЗЕ ЛИЦА ЛИШЕНА СЛОБОДЕ
МОНИТОРИНГ ПОЛИЦИЈСКИХ УПРАВА И СТАНИЦА
ПРАЋЕЊЕ ПОСТУПАЊА ПРЕМА ДОВЕДЕНИМ И ЗАДРЖАНИМ ЛИЦИМА

**Извештај о посети
Полицијској управи Зрењанин**

Београд, март 2021. године

МАНДАТ НАЦИОНАЛНОГ МЕХАНИЗМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

Законом о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака¹ прописано је да Национални механизам за превенцију тортуре (НПМ) обавља посете установама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе, у циљу одвраћања државних органа и службених лица од било каквог облика мучења или било ког другог облика злостављања, као и ради усмеравања државних органа ка стварању смештајних и осталих животних услова у установама у којима се смештају лица лишена слободе у складу са важећим прописима и стандардима.

НПМ има право: на несметан, ненајављен и свакодобан приступ свим установама и свим просторијама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе; да насамом разговара са тим лицима и са службеним лицима, која су обавезна да сарађују тим поводом, као и са свим осталим лицима која могу имати информације значајне за поступање према лицима лишеним слободе; на приступ свој документацији која се односи на та лица; да надлежним органима даје препоруке у циљу побољшања начина поступања према лицима лишеним слободе и унапређења услова у којима се она задржавају или затварају. По обављеним посетама, НПМ сачињава извештаје које доставља посећеним установама. Након тога, НПМ одржава стални дијалог са посећеном установом, као и органом у чијем је саставу та установа, у циљу отклањања утврђених недостатака који могу довести до појаве тортуре, нељудског или понижавајућег поступања.

У члану 2а Закона одређено је да Заштитник грађана обавља послове НПМ и да у обављању тих послова сарађује са омбудсменима аутономних покрајина и удружењима чијим је статутом предвиђени циљ удруживања унапређење и заштита људских права и слобода, у складу са законом.

У институцији Заштитника грађана формирана је посебна организациона јединица Одељење националног механизма за превенцију тортуре, која обавља стручне послове НПМ.

Заштитник грађана и Покрајински омбудсман АП Војводине су потписали Меморандум о сарадњи у обављању послова НПМ,² којим је предвиђено је да ће Покрајински омбудсман активно учествовати у посетама мониторинг тима НПМ установама у којима су смештена лица лишена слободе, а које се налазе на територији АП Војводине.

На основу спроведеног јавног позива,³ Заштитник грађана је изабрао удружења са којима ће остваривати сарадњу у обављању послова НПМ, и то: Комитет правника за људска права, Виктимолошко друштво Србије, А11 – Иницијатива за економска и социјална права, Центар за интеграцију младих, Хелсиншки одбор за људска права у Србији и Одбор за људска права Ваљево.

¹ "Сл. лист СЦГ – Међународни уговори", бр. 16/05 и 2/06 и "Сл. гласник РС – Међународни уговори", бр. 7/11.

² Потписан 12. децембра 2011. год.

³ Објављен на интернет страници Заштитника грађана 4. јуна 2020. год.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОСЕТИ

УСТАНОВЕ	Полицијска управа Зрењанин-седиште (ПУ Зрењанин-седиште) и Полицијске станице Житиште и Нова Црња (ПС Житиште и ПС Нова Црња) Окружни затвор у Зрењанину (ОЗ у Зрењанину)
ВРЕМЕ	05. фебруар 2021. године
ОСНОВ	Послови НПМ, у складу са чл. 2а Закона о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака
ЦИЉ	Одвраћање органа јавне власти и службених лица од било каквог облика злостављања или мучења, као и њиховог усмеравања на стварање услова и поступање према лицима лишеним слободе у складу са важећим прописима и стандардима, све у циљу превенције тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака
ВРСТА	Редовна посета, по Плану посета за 2021. годину
НАЈАВА	Посете полицијским станицама су биле ненајављене
ПОСЕТЕ ОБАВИО	Заштитник грађана у сарадњи са Покрајинским заштитником грађана – Омбудсманом
САСТАВ ТИМА	Вођа тима: др Наташа Тањевић, заменица Заштитника грађана и руководиоца НПМ Чланови тима: Анико Ширкова, заменица Покрајинског заштитника грађана – Омбудсмана Маја Јовић, Стручна служба Заштитника грађана / Одељење НПМ Марко Анојчић, Стручна служба Заштитника грађана / Одељење НПМ Ивана Босилчић, Стручна служба Заштитника грађана Стефан Тодоровић, Стручна служба Покрајинског заштитника грађана – Омбудсмана

САРАДЊА СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА СА ТИМОМ НПМ

Службеници посећених установа су професионално поступали током посете НПМ, те је остварена пуна и ефикасна сарадња. Тиму НПМ је омогућен приступ просторијама, увид у документацију и обављање ненадзираних разговора са притвореним лицима у ОЗ Зрењанин. **Наведено поступање представља пример добре праксе у складу са законом предвиђеном обавезом сарадње органа са НПМ.**

ТОК ПОСЕТЕ

Један део тима НПМ је био у посети ОЗ у Зрењанину којом приликом је разговарао са 14 притворених лица, међу којима и 2 малолетна лица, на околности поступања

полицијје током њиховог хапшења, саслушавања, полицијског задржавања, као и начина обављања првог лекарског прегледа у Заводу. Такође, НПМ је извршио и увид у документацију о првим лекарским прегледима притвореника. Истовремено, други део тима НПМ је обавио посету ПС Житиште и ПС Нова Црња, а потом и ПУ Зрењанин-седиште. У посећеним полицијским станицама нису затечена лица на задржавању, а у ПУ Зрењанин-седиште једно лице је било доведено и чекало је извођење пред јавног тужиоца.

1. ОБАВЕШТАВАЊЕ О ПРАВИМА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

У ПС Житиште, ПС Нова Црња и ПУ Зрењанин-седиште, према наводима полицијских службеника, лицима која се доводе права се саопштавају најпре усмено на лицу места, а по доласку у дежурну службу уручују им се и у писаној форми. Лицима којима је одређено задржавање, осим што се усмено упознају са правима која им припадају, такође се уручују писана обавештења. Обавештење о правима задржаног лица се, у ПС Нова Црња, налази и на зиду поред улаза у просторију за задржавање.

Притворена лица са којима је тим НПМ обавио разговоре у ОЗ Зрењанин навела су да су им уручена писана обавештења о правима, што је навело и доведено лице које се налазило у ПУ Зрењанин-седиште.

У овим организационим јединицама, предмети о задржавању, осим писаног обавештења о правима, садрже и решење о задржавању са правном поуком, потврде о привремено одузетим и враћеним предметима и записник о задржавању. Полицијски службеници су навели да задржана лица надзиру преко видео надзора, да их редовно обилазе и податке о томе уносе у записник о задржавању. С тим у вези, у једном записнику о задржавању у ПС Нова Црња, за 9 сати трајања задржавања, унет је податак о само једном обиласку лица, а у другом записнику о задржавању није било тих података.

Имајући у виду, да је полицијски службеник који спроводи меру задржавања лица одговоран за безбедност и здравље задржаног лица током трајања задржавања, став НПМ је да се задржана лица, осим што се надзиру путем видео надзора, морају (повремено) обилазити, којом приликом са њима треба и поразговарати уколико то лице жели, односно уколико не спава, а посебно је то важно у ситуацијама када су у питању лица за које је полицијским службеницима познато да имају извесних здравствених проблема и/или да су под дејством алкохола.

1.

УТВРЂЕНО

У ПС Нова Црња поједини записници о задржавању нису садржали податке о обиласцима задржаних лица од стране полицијских службеника.

РАЗЛОЗИ

Надзор над задржаним лицима у просторијама за задржавање лица, по правилу, врше полицијски службеници који су за то посебно оспособљени.

Надзор над задржаним лицима у просторијама за задржавање, полицијски службеник врши повременим обиласком и разговором са задржаним лицем.

За надзор над задржаним лицима могу се користити системи за видео-акустично снимање намењени за надзор простора, осим просторија за хигијенске потребе задржаног лица.⁴

Полицијски службеник који спроводи меру задржавања лица одговоран је за остваривање права задржаног лица (безбедност, здравље и др.) од његовог смештаја у просторију за задржавање до прекида или укидања задржавања.⁵

ЦПТ сматра да би се основне гаранције дате особама у полицијском притвору могле додатно оснажити (а рад полицијских службеника могуће и знатно олакшати) уколико би постојао јединствен и свеобухватан полицијски записник за сваку притворену особу, у којем би били евидентирани сви аспекти притвора и све радње предузете у вези притворених особа (време када су лишене слободе и разлози за то; када су им саопштена њихова права; знаци повреда, психичке болести, итд; када су члан породице/конзулат и адвокат били контактирани и када су их ови посетили; када им је била понуђена храна; када су били саслушани; када су били пребачени или ослобођени, итд.)⁶.

ПРЕПОРУКА

ПС Нова Црња ће у свим записницима о задржавању уносити податке о обиласцима задржаних лица од стране полицијских службеника.

Према наводима полицијских службеника посећених организационих јединица, примерак записника о задржавању се не уручује лицу које је било на задржавању. Увидом у поједине предмете о задржавању лица, тим НПМ је утврдио да су записници у ПС Житиште и ПС Нова Црња били потписани од стране лица која су била на задржавању, док у ПУ Зрењанин-седиште неколико записника о задржавању нису била потписана од стране задржаних лица, а није унето образложење зашто је потпис изостао.

2.

УТВРЂЕНО

У ПУ Зрењанин-седиште, ПС Житиште и ПС Нова Црња полицијски службеници не уручују примерак записника о задржавању лицима која су била на задржавању.

У ПУ Зрењанин-седиште поједини записници нису били потписани нити је забележен разлог изостанка потписа.

РАЗЛОЗИ

Записник о задржавању лица потписује полицијски службеник који је лице задржао и задржано лице. Примерак записника се уручује задржаном лицу. Ако задржано лице одбије да прими примерак записника или одбије да га потпише, полицијски службеник ће о томе сачинити забелешку на записнику.⁷

Из различитих разлога (нпр. заплењене личне ствари, обавештавање о правима и остваривање тих права или одрицање од тих права; могућност да се обавести блиски сродник или треће лице), може бити потребан потпис задржаног лица и, ако је неопходно, непостојање потписа

⁴ Правилник о полицијским овлашћењима ("Сл. гласник РС", бр. 41/19) чл. 35. став 1., 2. и 3.

⁵ Правилник о полицијским овлашћењима ("Сл. гласник РС", бр. 41/19) чл. 30. став 5.

⁶ ЦПТ/Инф(92)3, тачка 40

⁷ Правилник о полицијским овлашћењима ("Сл. гласник РС", бр. 41/19) чл. 38. став 2, 3 и 4

се мора ваљано објаснити. Све ове информације треба да се унесу у електронски систем евиденције о задржавању лица.⁸

ПРЕПОРУКА

ПУ Зрењанин-седиште, ПС Житиште и ПС Нова Црња ће лицима која су била на задржавању уручивати примерак записника о задржавању, а у ситуацијама када лица која су била на задржавању одбију да приме/потпишу примерак записника о задржавању, на записнику ће наводити разлог које је лице за то дало.

2. ОБАВЕШТАВАЊЕ БЛИСКОГ ЛИЦА

Полицијски службеници ПУ Зрењанин-седиште, ПС Житиште и ПС Нова Црња, омогућавају доведеном и задржаном лицу да оствари право на обавештење треће особе тако што лице упућује позив са свог мобилног, односно са службеног телефона. У записницима о задржавању у које је тим НПМ остварио увид уочено је да се наводи име и презиме лица које је обавештено, а када лице не жели било кога да обавести, и то се уноси у записник. У појединим записницима о задржавању у ПУ Зрењанин-седиште записници су садржали податак да је лице обавестило само браниоца, али не и податак о томе да ли лице жели или не жели да обавести блиско лице о свом задржавању.

Ни један записник о задржавању није садржао податак о времену када је задржаном лицу омогућено да о свом лишењу слободе обавести лице по свом избору.

3.

УТВРЂЕНО

У ПУ Зрењанин-седиште, ПС Житиште и ПС Нова Црња полицијски службеници у записнике о задржавању лица не уносе податак о времену када је члан породице или друго блиско лице обавештено о његовом лишењу слободе.

РАЗЛОЗИ

Лице које је лишено слободе од стране државног органа одмах се, на језику који разуме, обавештава о разлозима лишења слободе, о оптужби која му се ставља на терет као и о својим правима и има право да без одлагања о свом лишењу слободе обавести лице по свом избору.⁹

Право притворене особе да се чињеница о његовом притварању саопшти трећем лицу треба у принципу да буде гарантовано од самог почетка полицијског притвора. ЦПТ наравно прихвата да уживање овог права може бити ограничено одређеним изузецима, ради заштите легитимних интереса полицијске истраге. Међутим, такви изузеци треба да су јасно дефинисани и строго временски ограничени и да њихова примена мора бити праћена одређеним мерама заштите (нпр. свако кашњење са обавештењем о притварању треба писмено евидентирати са разлозима за то кашњење, као и потребу да изузетак одобри виши руководилац у полицији који није повезан са случајем или тужилац).¹⁰

ПРЕПОРУКА

ПУ Зрењанин-седиште, ПС Житиште и ПС Нова Црња ће у записнике о задржавању лица уносити податак о времену када је члан породице или друго блиско лице обавештено о његовом лишењу слободе.

⁸ Извештај о посети Србији, ЦПТ (2017)63, тачка 39

⁹ Устав РС ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006), члан 27, став 2

¹⁰ Стандарди ЦПТ: Нови стандарди ЦПТ у погледу полицијског притвора, ЦПТ/Инф (2002) 15, пар. 43.

Притворена лица са којима је тим НПМ обавио разговоре навела су да су позив упућивали или блиском трећем лицу или адвокату, а поједини су навели да то право нису желели да остваре. Доведено лице које је тим НПМ затекао у седишту ПУ Зрењанин-седиште навело је да му је било понуђено да зове треће лице али да то право није хтело да оствари.

3. ПРАВО НА ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕД

У ПС Житиште, доведена и задржана лица се прегледају од стране лекара на лични захтев, уколико полицијски службеници уоче повреде или из других разлога сматрају да је лицу неопходна медицинска нега. Прегледи се обављају или у Дому здравља или служба хитне медицинске помоћи долази до полицијске станице. Према наводима полицијских службеника, лекарском прегледу присуствују уколико сами процене да је то потребно из безбедносних разлога, а ту чињеницу писмено не констатују.

У ПУ Зрењанин-седиште, пре почетка задржавања лица се увек прегледају од стране лекара службе хитне помоћи или се лица воде у Ургентни центар, а обављање прегледа се надзире од стране шефа смене. Ако лице има код себе извештај лекара скорашњег датума, омогућава му се да користи преписану терапију на основу тог извештаја, коју му могу донети укућани, односно чланови породице. У супротном, по потреби, лекар Хитне помоћи одреди терапију коју полицијски службеник даје задржаном лицу у прописано време.

4.

УТВРЂЕНО

У ПУ Зрењанин-седиште и ПС Житиште полицијски службеници присуствују лекарским прегледима задржаног лица и када то није затражио лекар.

РАЗЛОЗИ

Полицијски службеници, само по захтеву медицинског особља, из разлога безбедности медицинског особља, могу присуствовати здравственом прегледу лица и то полицијски службеник истог пола као и лице које се прегледа.¹¹

Пацијент има право на поверљивост свих личних информација, које је саопштио надлежном здравственом раднику, односно здравственом сараднику, укључујући и оне које се односе на стање његовог здравља и потенцијалне дијагностичке и терапијске процедуре, као и право на заштиту своје приватности током спровођења дијагностичких испитивања и лечења у целини.¹²

Комитет мора још једном да нагласи да лекарски прегледи треба да почивају на начелу поверљивости, и да надзор над њима врши само гледањем, а не и слушањем и - осим уколико лекар изричито не захтева супротно у датом случају - ван видокруга полицијског кадра. Присуство полицијског кадра током лекарских прегледа задржаних лица могло би да обесхрабри задржано лице које је било изложено неадекватном поступању да то и каже, и генерално је штетно за успостављање доброг односа између лекара и пацијента; треба да се пронађу алтернативна решења како би се ускладили безбедносни захтеви и начело лекарске поверљивости.¹³

¹¹ Правилник о полицијским овлашћењима ("Сл. гласник РС", бр. 41/2019), члан 36. ст. 3

¹² Закон о правима пацијената („Сл. гласник РС“, бр. 45/13), члан 14, ст. 1 и 2.

¹³ Извештај ЦПТ Републици Србији, ЦПТ (2017) 63, тачка 37

ПРЕПОРУКА

Полицијски службеници неће присуствовати лекарским прегледима лица, осим ако то затражи лекар.

Полицијски службеници су дужни да лекара упозоре на све безбедносне аспекте од значаја за доношење одлуке о присуству немедицинског особља лекарском прегледу.

У случајевима када лекар затражи да полицијски службеници присуствују лекарском прегледу лица, прегледу ће присуствовати полицијски службеници истог пола ког је и лице које се прегледа и биће присутни тако да не могу да чују разговор између лекара и лица.

Полицијски службеници ће, у записнику о задржавању или службеној белешци, констатовати присуство лекарским прегледима и разлоге за то.

Приликом увида у поједине предмете о задржавању у ПУ Зрењанин-седиште и ПС Житиште пронађени су извештаји о обављеним лекарским прегледима.

5.

УТВРЂЕНО

У ПУ Зрењанин-седиште и ПС Житиште, поједини предмети о задржавању лица садржали су медицинску документацију.

РАЗЛОЗИ

ЦПТ је у свом извештају о посети Србији¹⁴ заузео је став да информације везане за здравствено стање задржаног лица треба да се чувају на начин који обезбеђује начело лекарске поверљивости. Идеално би било да здравствено особље може да обавести полицијске службенике у пратњи лица само о ономе што је потребно да знају о здравственом стању задржаног лица; међутим, те информације треба да буду ограничене на оно што је неопходно да би се спречио озбиљнији ризик по задржано лице или друга лица, осим ако задржано лице није сагласно са давањем и додатних информација. У свом извештају Немачкој¹⁵ ЦПТ је заузео став да медицински подаци (нпр. чињенице да је задржана особа оболела од заразне болести као што је туберкулоза, хепатитис или ХИВ) које лекар забележи у уобичајеним извештајима не треба да буду рутински доступни полицијским службеницима. По правилу, ове информације треба учинити доступне полицијским службеницима само када је то од значаја за конкретан случај.

Копија лекарског извештаја ни у ком случају не сме бити предата службеницима за спровођење закона у пратњи задржаног лица.¹⁶

ПРЕПОРУКА

У ПУ Зрењанин-седиште и ПС Житиште неће се, у предмете о задржавању, улагати медицинска документација задржаног лица већ ће се она давати том лицу.

Полицијски службеник ће од лекара који је извршио здравствени преглед или предузео другу медицинску меру затражити податке о евентуалној потреби специфичног поступања према задржаном лицу имајући у виду његово здравствено стање, односно ради омогућења остваривања његовог права на

¹⁴ Извештај ЦПТ Републици Србији, ЦПТ (2017) 63, тачка 37

¹⁵ ЦПТ/Инф (2007) 18 § 29.

¹⁶ Извештај ЦПТ Републици Србији, ЦПТ (2017) 63, тачка 37

здравствену заштиту (нпр. посебна исхрана, лекови, терапија, одвођење на специјалистички преглед и сл.).

У вези са добијеним информацијама полицијски службеник ће сачинити службену белешку која ће чинити саставни део предмета о задржавању лица.

У ПС Нова Црња, полицијски службеници су навели да се лекарски прегледи не обављају у присуству полицијских службеника, односно да се током прегледа налазе на извесној удаљености тако да виде али не и чују разговор између лица и лекара. Наведени преглед се обавља увек када то лице затражи, као и уколико полицијски службеници уоче повреду или из других разлога сматрају да је лицу неопходна медицинска нега. У предметима о задржавању лица у које је тим НПМ имао увид нису затечени лекарски извештаји нити друга медицинска документација задржаног лица. **НПМ похваљује описани начин поступања полицијских службеника у ПС Нова Црња јер се на тај начин обезбеђује приватност лица током лекарског прегледа, као и заштита нарочито осетљивих података о личности.**

Притворена лица са којима је тим НПМ обавио разговоре су навела да нису имала потребе за лекарским прегледом, а то је навело и лице које је било доведено у ПУ Зрењанин-седиште.

4. ПРИСТУП БРАНИОЦУ

У ПС Житиште и ПС Нова Црња, када је реч о лицима која се задржавају у прекршајном поступку или у складу са прописима о безбедности саобраћаја на путевима, по правилу не користе право на браниоца поводом одређивања задржавања. У тренутку посете НПМ, просторије за задржавање у седишту ПУ Зрењанин су биле у фази реновирања, те је ПС Житиште вршила услужно задржавање лица до 48 сати и тим лицима се, према наводима полицијских службеника, омогућава да позову браниоца својим мобилним телефоном или помоћу службеног телефона или се позива Кол центар Адвокатске коморе Србије ради постављања браниоца по службеној дужности. У појединим предметима о задржавању до 48 сати по основу Законика о кривичном поступку у ПС Житиште затечена су решења о задржавању у којима је наведено да је лицу постављен бранилац по службеној дужности, али која нису садржала његов потпис.

У ПУ Зрењанин-седиште, браниоца по службеној дужности обезбеђује јавни тужилац, а уколико лице жели да ангажује браниоца по свом избору, податке о адвокату и његов број телефона даје полицијском службенику који обавља позив, или се контакт подаци прибаве са сајта. Као што је то већ раније наведено, у ПУ Зрењанин-седиште поједина решења о задржавању, иако су потписана од стране браниоца, нису садржала и његов печат.

Само једно притворено лице је навело да му је постављен бранилац по службеној дужности и да је полицијским службеницима давао изјаву без његовог присуства, док остала притворена лица нису имали таквих примедби.

5. УСЛОВИ БОРАВКА У ПРОСТОРИЈАМА ЗА ЗАДРЖАВАЊЕ

У ПС Житишту постоје две просторије за задржавање лица величине око 1,5 м x 1,5м, које немају прозоре па самим тим ни доток природног светла и свежег ваздуха. У просторијама не постоји ни вештачко осветљење, оно у просторије продира из ходника

кроз прорезе на лиму изнад врата и потпуно је неадекватно. У просторијама нема мокрог чвора, па задржана лица користе тоалет који користе и запослени у ПС Житиште. Такође, у просторијама нема радијатора нити дугмета за позивање полицијских службеника. Дежурна служба се, у односу на просторије за задржавање, налази на око 15 до 20 метара удаљености тако да задржана лица полицијске службенике дозивају викањем. Према наводима полицијских службеника редовно се обилазе задржана лица што се могло и потврди увидом у записнике о задржавању. Сви записници о задржавању у које је тим НПМ извршио увид садржали су податке о редовним обиласцима.

У обе просторије за задржавање постоје дрвене клупе које су веома уске и без душека, опремељене ћебадима без навлака, јастуцима са чистим јастучницама, а недостаје чаршав.

Иако у просторијама за задржавање постоји видео надзор нема истакнутог обавештења о томе, а видео снимак се чува око 7 дана.

ПС Нова Црња има једну просторију за задржавање која нема прозор већ се на зиду налази мали четвртасти отвор са мањим рупама. На вратима просторије су решетке кроз које допире ваздух и вештачко осветљење из ходника полицијске станице. За загревање просторије се користи један класични радијатор. Просторија је опремљена дрвеним лежајем који је причвршћен за зид, са тањим душеком, ћебетом и јастуком са јастучницом. У унутрашњости просторије нема санитарног чвора, те задржана лица користе тоалет који се налази поред просторије.

Просторија је под видео надзором и о томе постоји обавештење на улазним вратима у просторију, а видео надзор се чува до месец дана. У просторији нема дугмета за позивање полицијских службеника, те их задржана лица позивају виком јер се просторија за задржавање не налази у непосредној близини Дежурне службе. Осим у два записника о задржавању, сви остали записници у које је тим НПМ остварио увид, су садржали податке о редовним обиласцима лица која се ту задржавају до 12 сати.

Имајући у виду наводе полицијских службеника у ПС Житиште и ПС Нова Црња да се очекује реновирање просторија за задржавање у овим полицијским станицама пошто се заврши са реновирањем просторија у ПУ Зрењанин-седиште, НПМ би желео да, од Комисије за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре, добије конкретне информације о томе да ли се отпочело са реновирањем постојећих просторија и уколико није из којих разлога.

У тренутку посете НПМ, просторије за задржавање у ПУ Зрењанин-седиште су се реновирале и према стању просторија и наводима службених лица, очекује се да радови буду завршени у наредних 10-так дана. Када се реновирање оконча у употреби ће бити 5 просторија за задржавање за 5 лица, као и две просторије за тзв. групни прихват лица.

6. НАВОДИ О ЗЛОСТАВЉАЊУ

Једно притворено лице је навело да је приликом лишавања слободе задобио више удараца од стране полицијских службеника у седишту ПУ Зрењанин. Наводи да је шутиран по телу и глави, да су га врећали и претили му, да су га ударили службеном палицом по рукама и ногама и да је у једном тренутку пао на под, везан лисицама, где су наставили да га шутирају. Један полицијски службеник га је ударио столицом у кук. Све ово се према наводима догађало у просторији у седишту ПУ Зрењанин, у првој просторији са десне стране из правца Дежурне службе ка унутрашњости зграде. Никома – браниоцу, суду који му је одредио притвор, јавном тужиоцу који га је саслушао, заводским службеницима, се није пожалио на ово.

На првом лекарском прегледу по пријему у Завод је констатовано да нема видљивих повреда на телу, да се жали на бол у пределу кука и у леђима и да отежано хода. Вођен је на преглед код лекара специјалисте ортопеда у Општу болницу Зрењанин, где се такође жалио на бол у десном куку "након утанућа".

НПМ је обишао просторију у ПУ Зрењанин-седиште у којој се наводно ово догодило, у њој се налазе клупа, сто и пар столица и под видео надзором је. Према службеним наводима, од почетка реновирања просторија за задржавање, у седишту ПУ не раде унутрашње камере, па ни камера у овој просторији. У документацији у ПУ Зрењанин је пронађена службена белешка о интервенцији и изласку на место догађаја, у којој је описано хапшење овог лица. У белешци је наведено да је лице, приликом доласка полицијске патроле, побегло из куће тако што је искочило кроз прозор собе на спрату куће, с обзиром да су у соби у којој је наводно спавао затекли празан кревет и отворен прозор. Према њему су од средстава принуде употребљена једино средства за везивање, ради спречавања напада или отпора и бекства, њихова употреба је оцењена правилном и у извештају о употреби је констатовано да од употребе средстава принуде није било последица по лице. У документацији није затечен записник о задржавању, а по наводима полицијских службеника, исти није одштампан. У електронском записнику је констатовано да је лице примљено без повреда. У предмету је пронађен и извештај лекара специјалисте опште медицине, на чији преглед је одведен истог дана када је и ухапшен. Из извештаја о обављеном лекарском прегледу се види да је преглед обављен због задржавања, да је прегледан у присуству припадника полиције, да је приведен уз мере присилног привођења, да се жали на бол и ограничену покретљивост десне ноге коју је повредио приликом пада.